

ՄԱՍԿ

Տարեկան դիմել 10 րուբլի, կես տարվանը
և 7 ամսվանը 6 րուբլի:
Առանձին համարները ԱՄՆՆ ՏԵՂ 5 ԿՊՊ.
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատանը:
Մեր հասցեն՝ Тифлиси, редакция „Мшакъ“
Сергиевская ул., № 5.
Tiflis, Rédaction „Mschak“
Խմբագրատան տեղեկություն № 2-53.

Խմբագրությունը բաց է առևտուր 10-2
(բաց է կիրակի և տոն օրերին):
Յայտարարությունները ընդունվում են ամեն լիակով
Յայտարարությունները համար վճարում են
իւ բաժանիչիւր տողատեղին 20 կոպեկ:
Տպարանի տեղեկություն № 67.

ՄԱՍԿ

ՔԱՌԱՍՈՒՆՄԵԿԵՐՈՂ՝ ՏՍՐԻ

Հասցեն՝ ТИФЛИСЬ, Редакция „МШАКЪ“.
Tiflis, Rédaction du journal „MSHAK“.
Յայտարարությունները ընդունվում են ամեն լիակով
Յայտարարությունները համար վճարում են
իւ բաժանիչիւր տողատեղին 20 կոպեկ:

Կողմակցի դուրս գալուց անմիջապես հետո
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
Կողմակցի դուրս գալուց անմիջապես հետո
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
Կողմակցի դուրս գալուց անմիջապես հետո
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

ԱՊՐԱՆԻՔ ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՍ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ 2Է ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ

ԹԻՖԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՈՒՊՐԱՎԱՆ

հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՍՐԲԱԶԱՆ ՍԻՆՈՒԻ հրամանով

տրվում է կապալով ԻՆՏ արևի ժամանակով
Ս. Առաքելյանին հարկադրաբար պետք է հեռանալ
Ս. Առաքելյանին հարկադրաբար պետք է հեռանալ
Ս. Առաքելյանին հարկադրաբար պետք է հեռանալ
Ս. Առաքելյանին հարկադրաբար պետք է հեռանալ:

Մ. Ի. ՄՈՒՐԱԴՈՒՄԻ

Օգնական Prof. Posner-ի
Հարգանքներով հարկադրաբար պետք է հեռանալ
Հարգանքներով հարկադրաբար պետք է հեռանալ
Հարգանքներով հարկադրաբար պետք է հեռանալ
Հարգանքներով հարկադրաբար պետք է հեռանալ:

Գ. Գ. ՄԵՐԱԴՈՒՄԻ

հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

Մ. Ի. ՄՈՒՐԱԴՈՒՄԻ

հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

Մ. Ի. ՄՈՒՐԱԴՈՒՄԻ

հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

Մ. Ի. ՄՈՒՐԱԴՈՒՄԻ

հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

ՎԵՐՋԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)

12 նոյեմբեր

Պետերբուրգ. Կողմակցի փոխարեն
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

ԲՈՒՄԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Սոցիալական հարկադրաբար պետք է հեռանալ

հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

ՎԵՐՋԻՆ

Սոցիալական հարկադրաբար պետք է հեռանալ

հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

Կ. ՊՈՒՄԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Սոցիալական հարկադրաբար պետք է հեռանալ

հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

ՄԱՍԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴԱՏՈՒՄ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)

12 նոյեմբեր

Պետերբուրգ. Պաշտոնական Արտա-
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

ՄԱՍԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴԱՏՈՒՄ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)

12 նոյեմբեր

Պետերբուրգ. Պաշտոնական Արտա-
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

ՄԱՍԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴԱՏՈՒՄ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)

12 նոյեմբեր

Պետերբուրգ. Պաշտոնական Արտա-
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

ՄԱՍԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴԱՏՈՒՄ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)

12 նոյեմբեր

Պետերբուրգ. Պաշտոնական Արտա-
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

ՄԱՍԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴԱՏՈՒՄ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)

12 նոյեմբեր

Պետերբուրգ. Պաշտոնական Արտա-
հրապարակում է ցանկացողներին տալու համար
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:
հարկադրաբար պետք է հեռանալ խմբագրատանը:

ՄԱՍԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴԱՏՈՒՄ

(Պետերբուրգի Հեռ. Գործ.)

12 նոյեմբեր

նազմի հաւատարմը կը մնայ մինչև
յուսկարի կէտը:

Հարա. Դավանողները սեյմի շինու-
թեան մէջ կայացաւ բողոքի միտինգ
բոլոր խօսակցական և սերբիական կու-
սակցութիւնները 500 ներկայացուցիչ-
ները մասնակցութեամբ 35 պատգա-
մաւորները ընդհանուր թիւը ներկայ
էին 33: Միացածները տեղեկացրին ի-
րանց համընդհանրութեան մասին: Դա-
մասկայի 88 համայնքները ներկայա-
ցուցիչներ ունենին 63: Միացածները
յայտարարեցին իրանց համընդհանրութեան
մասին հեռագրով:

Մովսէս. 2-ինական իշխանութեան
ներքէ հաղորդագրութեան համաձայն
Անդրանիկի գործի ապստամբութիւն-
ը հետեւեալ եղաւ ուժեղացաւ չը տա-
լուն. 200 ապստամբներ Դուռնուշա-
նում յաղթանակ են 150,000 զօլար
կառավարական զուսմաներին:

Բիւրաւ. Լիբը ցերեկ մէջ ինչ-որ մի
մարդ աղաղակեց «Երբեք»: Սկսեց ի-
րարանցում 50 մարդ: Գլխաւորապէս
կանանցին և երեխաներին, ոտնաւար-
ները: Դիւրաւորեցին շատերը: Հրդեհ
չը կար:

Ալ. Սան-Մարտինի հանքի մինչև
օրս հանել են 21 դիակ:

Մալու. Այստեղ եկած երբորդ

մեծ պետութիւն անգամ անուղղակի
կերպով գրաւէ Վալարը, անթոյաւորն-
քէ է, որովհետեւ ծարարութեւ և Բրին-
դիւրին կը կորցնեն իրանց ռազմական
նշանակութիւնը:

Բերլին. Պետ. Հեռ. Գործ. Թիֆլի-
սից, հակառակ աւստրիական լրագրի-
ւորի տեղեկութեան, յայտնում է, թէ
Բերլինի ռուսաց դեսպանը ոչ մի օ-
տարագրի թղթակցի չէ ընդունել:
Պետ. Հեռ. Գործ. Թիֆլիսից ստուգ
աղբիւրի տեղեկացում (աղբիւրը Պա-
րիզից և Վիեննայից է): Թէ իբր Վիեննայ
կայսր յանձն է տուել միջնորդ լինել
Ռուսաստանի և Աւստրիայի միջև
թէ իբր պրինց Զեյդլ շուտով մեկ-
նելու է Ռուսաստան: Թէ յանձնա-
բարութեամբ:

Ստալոյ տեղեկութիւնները առիթով,
որոնք ազդում են բոլորի վրա,
«Սոցիալ-Դաշնակ»-Արգ. Յայտաւոր մնայ է
համարում այն տեղեկութիւնը, իբր Սա-
գունով փոխել է իր տեսակէտը սեր-
բիական պահանջի հարցի նկատմամբ,
վաճառի մեծ պետութիւնները համա-
ձայնեցին չը լուծել առաջուց այնպի-
սի խնդիրներ, որ ըզբում են բաղի-
ւանս պրոբլէմից, նաև իբր Աւստրիան
է զորագործի ձեռնարկել և թէ մտա-
դիւր է ուղղութեամբ ուղարկել Բելգի-
այի Ալբանական և Ալբանիայի ծովի
նաւահանգիստ հարցերը կանոնադր-
վելու են բաղիւնեան միւս հարցերի
հետ միասին:

ՄԱՍԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Բրիտանից հրէաները Թիւրքիա ու-

ղարկեցին սանիտարական մի խումբ:

ԳԵՐԱՆԻՍԻԱՆ ԻՐ ՆՈՒԱՆԱՐՈՒԹԵԱՆ

տակ առաւ Սալոնիկի հրէաներին:

Սուլթանը վերջին դէպքերի ազդե-
ցութեան տակ տառապում է վախի
հիւանդութեամբ: Իր այդ տկարու-
թեան դէմ կռուելու համար սուլթանը
միակ միջոց ընտրել է խմել:

Սալոնիկի հաւանականագործ յոյները
աշխատում են հանել ծովից այն մի
քանի հազար հրացաններ, որ ձգել են
Թիւրքերը:

Թիւրքաց պաշտօնական օրգանը ա-
սում է, որ բոլորները արշաւանքը
դէպի Կ. Պոլիս կարող է կանգ առնել
միայն Ռուսաստանի միջամտութեամբ:
հետաքրքիր պէտք է օր առաջ ստեղծել
Թիւրք-ուսաւական սերտ միջնորդ:

Սօֆիայում պաշտօնական յայտարա-
րութիւն է լոյս տեսել, թէ գաղակից-
ները պատերազմական աւարը կը բա-
նենք միայն պատերազմից յետոյ, հա-
մապատասխան իւրաքանչիւրի տուած
կորուստներին:

Ալբանիայի պարագլուխները հեռա-
գրով խնդրեցին Ռուսաստանից միջամը-
տել և խափանել Ալբանիայի բաժա-
նում:

Թիւրքիայի զանազան շրջաններից
ամերիկեան հիւպատոսները հեռագրում
են, որ քրիստոնեաների շարքերը ան-
խուսալիք են:

ՄԵՐԱԴՈՒՄԻ ԱՐԵՒԵԼԻ ԴԵՊԵՐԸ

(ԼՐԱՐՈՒՄ ԵՐ 801-806-809)

(Սեփական թղթակցից)

Այ. Ստեփանյան, 1 նոյեմբեր

Այսօր «Թաղիկը Գրեթի» (Իթիհադա-
կան) մէջ նախորդ մէրու էրագրու Ռէլ-
ֆէր Էյ, Թիւրքական Ասկարայի եւրո-
պական Թիւրքիայի նոր քարտէզ մը գծելու
առաջարկէ, կը գրէ:

Բուլղարները իրենց այսօրուան կարողու-
թիւնը 34 տարուան միջոցին ձեռք բերելու
է ցոյց տալու չափ քաղաքակրթական ընդու-
նակութիւն, բարոյական զարգացումը
է գործնական ոգի ունենալու իսկ մենք 34
տարուան մէջ քաղաքակրթական քննչալիս ա-
ռաքելութիւններով, անտեսական քննչալիս
միջոցներով բարոյութիւն և նիւթական ու
բարոյական առաւելութիւններ ապահովե-
ցին: Բուլղարի զանազան ինքերուն, զանազան
մեզ կապելու և իրենց զաւակը կառավա-
րութիւններէն հեռացնելու համար: Իսկ նոյն
իսկ ինքզինքնու ինչ օրուս ու շահ կըր-

Հոս. «Երբեք» գրում է. «Եր-
կային հակաին միմիտոր Բէտտոյոս
յայտնեց, թէ Դուրացցոյն առևտրական
նաւահանգիստ դարձնելը Իտալիայի
համար ցանկալի է, սակայն իմէ որևէ

պաշտօններն, անխնայ կը կեդրեցին հասարակական ժողովուրդը: Անխնայական կեանք մըն էր, որ կարգէին, չկար ոչ կանոնադրութիւն ուսուցանական կարգաւորութիւն, ոչ տարրական աշակերտութիւն թէ քաղաքին մէջ և թէ գիւղերու: Յաճախակի պատահութիւնք ա՛յլ ու սարսափ կը սփռէին ամենուրեք: Ժողովուրդը յուսահատ՝ չունէր վստահութիւն գէպի կառավարութիւնը: Ի մի բան՝ ստեղծուած էր վիճակ մը անտանելի, որ տարապայման թշուառութիւն տակ ճնշուած մէկ քանի անխնայ տաքարիւն երբեք անարգելութեան և զինուորական փախուստականներու առաջակութեան ձեռնարկներու ամբիթ տուած էր:

Անապատաւոր պատճառ մըն ալ խեղճ ժողովուրդը աւելի ճնշուել, նեղուել և խեղճուելու Տգէտ և կոյր պաշտօնականը ընդհանուր ազգայնականութիւնը ապստամբ և կառավարութեան թշնամի կը ներկայացնէին: Թոյլ ու ապիկար ոստիկաններ, անգիտակ և անարժան իրենց նուիրական պաշտօնին, փոխանակ առաջակները հետապնդելու՝ ժողովուրդը մեղադրէին կը զապառուցէին: Կացութիւնը կը վատթարաւոր և լարելու հանգամանք մը առած էր, կեդրոնի կառավարութիւնը, իրը գարման այդ տխուր վիճակին, Հալլընի տեղակալ անուանած էր Արարիկները, հայազգի վաղեմի պաշտօնակալ մը, ինչի գէշ թունցիկ Արարիկներն տեղույն համար անձնաթ մըն է. իր կարողութեան մասին վերապահ, զգալի ժողովուրդը գործողութեան վերաբերուած կը խոստովանէր: Հալլընի անգործութեան և ժողովուրդին բարեգաւաճման համար որոշած է ոչինչ չզգանալ: Սակայն ի նորոյ փախուստականներու խեղճը վերաբերութեան, իսկ արտաքինը ներկայումս անձնաթմբութեան, գործողութեան, կապիկային հետադարձութեան, որ քիչատուրն է, ապիկարութեամբ Որդան ուսանելի դասեր են պրոպագանդա իրանք մէջ կանանքի գոյնանման երկուքները... Թեւեղ արդեօք այդ դասը երկուքներ ժողովուրդին հետեւանքները նշանակալի արդեօք անհետանալու քննարկողութեանը առաջացած ազգային մահաբեր վերջերը թէ մի սե խաչ քաղի վրան ու թողնել ապագայի անապատաւորութեան համար ներք ծառայութիւն և ապագայ էլ կանանք, այդ սե գիծը մեր ծրուածքից դուրս է. մենք շարունակենք մեր թղթակցութեան ընդհանրական կէտով:

Սպասվելիք հազարամեակ զոյաբանակը անցեալ սեպտեմբերի 20-ին որոտընդուտ աղմուկով և թմբակահարութեամբ ժամանեց Սուեշ-Բուլղար, զորքի Սուեշ-Բուլղար գալու պատճառը, ինչպէս որ բոլորն էլ արդէն գիտէինք, Հալլըն-Ելիսանի (վախեցնելու) նպատակով է եղել, իրը թէ այդ զորաբանակի ճնշման տակ էլիսանին կը վճռէր դադի Թաթթիսի վնասները, և այդ երկուսի միջև հարաւորութիւն կը կայանայ: Այդ բանը շատ լաւ պիտի է ինքը, Հալլըն Ելիսանին, գիտէր և այն՝ որ այդ զորաբանակը պիտի բռնէ և Միջագետքը, որի միջոցով և Ելիսանի կամքով՝ թալանել էր դադի Թաթթիսի:

Սեպտեմբերի 20-ին, երբ առաջագահը դուրսը, կազմված 400 շարքովի ձիաւորներով, մտաւ Սուեշ-Բուլղար, Սուրբար-Մուրա-ճի 8-ի «Մալի» № 217—222.

Թող ձեզ չէլ իմանանք այդ սառը խօսքեր — Հալլըն Սուեշ միջոց առնել է լինում: Կուտում միայն մի նպատակ է լինում՝ — Յալլըն-Ելիսան: Մի բարեբար՝ — Յալլըն-Ելիսան: Դեպի իր աղբը մի ձև միայն կայ արտապատկեր իր սէրը՝ — Յալլըն-Ելիսան:

Ոչ «Ելիսանը քաղիքին» եմ ես երգում, այլ խեղճ կուրն է, որ ես երգում եմ: Եւ այդ «Ելիսանը կուրն» է, որ ձեռք է առնում Սուեշայի և Թիւրքիայի միջև այդ պատերազմը:

Այդ, հեթանոսական պատերազմ, որ տուած է մի քանի դար: Որտեղ ինչպէս Սուեշայի զորք հանդէս են եկել կամ լինելը, կամ ուղարկուելը, կամ երբեմն զերմանացիք, իսկ ամենից յաճախ մենք ունենում, իսկ անընդհատ յոյներն ու բալկանեան ուսանողները:

Սուեշայի վերջին դարերի պատմութեան թիւրքերին Սուեշայից քննելու պատճառով է:

Լիկատանից ու Կիլիկիայից նրանց անընդհատ քրոն ու քրոն են ճնշել այնպէս, ինչպէս մարդու մարմինը իրանց փառնու, դուրս է քրոն բորբոքված հիւանդ մարդ:

Մի խօսքով՝ ինչպէս մի անպէտքացած իր, կեղտոտութիւն, նրանք մնացել են միայն Բալկանեան թերակղզու ծայրերն:

Եւ ահա վերջին ճիգերն են անվում՝ նրանց հեթանոսական այդ վերջին անդիք ևս դուրս վաճառելու: Թիւրքերի արշաւանքով և նրանց յետ քննելով է ներքնակվում Սուեշայի պատմութիւնը:

Բալկանեան թերակղզու սլաւոնները և յոյները այժմ վերջը են դնում այն պատմութեան, որ վաղուց սկսել են Սուեշայի ժողովուրդները:

Թիւրքերի արշաւանքը Սուեշայի համար նորին էր, ինչ որ մտաւորների արշաւանքը: Եւ միևնույն էր սպասում նրանց:

Վերադարձութեամբ համոզել թիւրք տարրը, մեր անկեղծութեան և հարազատ օտմանցութեան, քանի անվստահութիւնը արժանապատեան է իրենց մէջ և կրօնական մոլութեանը: Թիւրքերն ամբողջով կուրցած: — Գիւղացի թիւրքերը, զորքուած՝ քաղաքի հանգիստ, դատաւորին և ոստիկանի դուրսը հարկաւորութեան, առ ի ոխակալութեան առեւտրեցին: Հալլընի երեւելի հարստանքին թէ՛ ձեռքահան ձեռքարձում աղան, Հանրութիւնը խուճաղի մատնուած է:

Լ. Ժ.

Հալլըն, 18 հոկտ.

ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՐՍՅԱՔԻԻԴՈՍԱՆՈՒՄ*)

VII
Բ. գիւղ, 15 հոկտեմբերի
Լեւոյ մուկ ծնեց, և միայն Պարսկաստանի լեւոններն են, որ միմեկի ծնելու յատկութեամբ են օժտված... Ով ծանօթ է պարսիկներին, ով որ հետեւի է Պարսկաստանի նորադրոյն քաղաքական յեղափոխութեանը քալ առ քալ, միայն նա կարող է տեսնել նորադրոյն թիւրքերին անձայր խորհրդածութիւնները մէջ լողալ, լողալ ու ուժապատ խեղճման լինել... Քաղաքական յեղափոխութիւն, դա մի երկնաւոր պարզ է, և այն ազգութիւններին համար, որոնց զարգացման, ինքնազարգացման մակարդակը գտնվում է կուլտուրական մի որոշ մակարդակի վրա. հասարակական բարեկեցութեան խնդիրը կազմում է այդ տարրի իրենց: Սակայն, քաղաքական յեղափոխութիւնը որքան չարիքներ, սղտներ ու տուրքներ է բերում այն ազգութիւններին, զինքն, որոնց ներքինը շարաւիթած է իսպառ տղիտութեամբ ու վարպետութեամբ, իսկ արտաքինը ներկայումս անձնաթմբութեան, գործողութեան, կապիկային հետադարձութեան, որ քիչատուրն է, ապիկարութեամբ Որդան ուսանելի դասեր են պրոպագանդա իրանք մէջ կանանքի գոյնանման երկուքները... Թեւեղ արդեօք այդ դասը երկուքներ ժողովուրդին հետեւանքները նշանակալի արդեօք անհետանալու քննարկողութեանը առաջացած ազգային մահաբեր վերջերը թէ մի սե խաչ քաղի վրան ու թողնել ապագայի անապատաւորութեան համար ներք ծառայութիւն և ապագայ էլ կանանք, այդ սե գիծը մեր ծրուածքից դուրս է. մենք շարունակենք մեր թղթակցութեան ընդհանրական կէտով:

Սեպտեմբերի 20-ին, երբ առաջագահը դուրսը, կազմված 400 շարքովի ձիաւորներով, մտաւ Սուեշ-Բուլղար, Սուրբար-Մուրա-ճի 8-ի «Մալի» № 217—222.

Թող ձեզ չէլ իմանանք այդ սառը խօսքեր — Հալլըն Սուեշ միջոց առնել է լինում: Կուտում միայն մի նպատակ է լինում՝ — Յալլըն-Ելիսան: Մի բարեբար՝ — Յալլըն-Ելիսան: Դեպի իր աղբը մի ձև միայն կայ արտապատկեր իր սէրը՝ — Յալլըն-Ելիսան:

Ոչ «Ելիսանը քաղիքին» եմ ես երգում, այլ խեղճ կուրն է, որ ես երգում եմ: Եւ այդ «Ելիսանը կուրն» է, որ ձեռք է առնում Սուեշայի և Թիւրքիայի միջև այդ պատերազմը:

Այդ, հեթանոսական պատերազմ, որ տուած է մի քանի դար: Որտեղ ինչպէս Սուեշայի զորք հանդէս են եկել կամ լինելը, կամ ուղարկուելը, կամ երբեմն զերմանացիք, իսկ ամենից յաճախ մենք ունենում, իսկ անընդհատ յոյներն ու բալկանեան ուսանողները:

Սուեշայի վերջին դարերի պատմութեան թիւրքերին Սուեշայից քննելու պատճառով է:

Լիկատանից ու Կիլիկիայից նրանց անընդհատ քրոն ու քրոն են ճնշել այնպէս, ինչպէս մարդու մարմինը իրանց փառնու, դուրս է քրոն բորբոքված հիւանդ մարդ:

Մի խօսքով՝ ինչպէս մի անպէտքացած իր, կեղտոտութիւն, նրանք մնացել են միայն Բալկանեան թերակղզու ծայրերն:

Եւ ահա վերջին ճիգերն են անվում՝ նրանց հեթանոսական այդ վերջին անդիք ևս դուրս վաճառելու: Թիւրքերի արշաւանքով և նրանց յետ քննելով է ներքնակվում Սուեշայի պատմութիւնը:

Բալկանեան թերակղզու սլաւոնները և յոյները այժմ վերջը են դնում այն պատմութեան, որ վաղուց սկսել են Սուեշայի ժողովուրդները:

Թիւրքերի արշաւանքը Սուեշայի համար նորին էր, ինչ որ մտաւորների արշաւանքը: Եւ միևնույն էր սպասում նրանց:

Մենք այն ժամանակի ազատներինք Սուեշայի և նրա կուլտուրան:

Վերադարձութեամբ համոզել թիւրք տարրը, մեր անկեղծութեան և հարազատ օտմանցութեան, քանի անվստահութիւնը արժանապատեան է իրենց մէջ և կրօնական մոլութեանը: Թիւրքերն ամբողջով կուրցած: — Գիւղացի թիւրքերը, զորքուած՝ քաղաքի հանգիստ, դատաւորին և ոստիկանի դուրսը հարկաւորութեան, առ ի ոխակալութեան առեւտրեցին: Հալլընի երեւելի հարստանքին թէ՛ ձեռքահան ձեռքարձում աղան, Հանրութիւնը խուճաղի մատնուած է:

Լ. Ժ.

Հալլըն, 18 հոկտ.

ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՐՍՅԱՔԻԻԴՈՍԱՆՈՒՄ*)

VII
Բ. գիւղ, 15 հոկտեմբերի
Լեւոյ մուկ ծնեց, և միայն Պարսկաստանի լեւոններն են, որ միմեկի ծնելու յատկութեամբ են օժտված... Ով ծանօթ է պարսիկներին, ով որ հետեւի է Պարսկաստանի նորադրոյն քաղաքական յեղափոխութեանը քալ առ քալ, միայն նա կարող է տեսնել նորադրոյն թիւրքերին անձայր խորհրդածութիւնները մէջ լողալ, լողալ ու ուժապատ խեղճման լինել... Քաղաքական յեղափոխութիւն, դա մի երկնաւոր պարզ է, և այն ազգութիւններին համար, որոնց զարգացման, ինքնազարգացման մակարդակը գտնվում է կուլտուրական մի որոշ մակարդակի վրա. հասարակական բարեկեցութեան խնդիրը կազմում է այդ տարրի իրենց: Սակայն, քաղաքական յեղափոխութիւնը որքան չարիքներ, սղտներ ու տուրքներ է բերում այն ազգութիւններին, զինքն, որոնց ներքինը շարաւիթած է իսպառ տղիտութեամբ ու վարպետութեամբ, իսկ արտաքինը ներկայումս անձնաթմբութեան, գործողութեան, կապիկային հետադարձութեան, որ քիչատուրն է, ապիկարութեամբ Որդան ուսանելի դասեր են պրոպագանդա իրանք մէջ կանանքի գոյնանման երկուքները... Թեւեղ արդեօք այդ դասը երկուքներ ժողովուրդին հետեւանքները նշանակալի արդեօք անհետանալու քննարկողութեանը առաջացած ազգային մահաբեր վերջերը թէ մի սե խաչ քաղի վրան ու թողնել ապագայի անապատաւորութեան համար ներք ծառայութիւն և ապագայ էլ կանանք, այդ սե գիծը մեր ծրուածքից դուրս է. մենք շարունակենք մեր թղթակցութեան ընդհանրական կէտով:

Սեպտեմբերի 20-ին, երբ առաջագահը դուրսը, կազմված 400 շարքովի ձիաւորներով, մտաւ Սուեշ-Բուլղար, Սուրբար-Մուրա-ճի 8-ի «Մալի» № 217—222.

Թող ձեզ չէլ իմանանք այդ սառը խօսքեր — Հալլըն Սուեշ միջոց առնել է լինում: Կուտում միայն մի նպատակ է լինում՝ — Յալլըն-Ելիսան: Մի բարեբար՝ — Յալլըն-Ելիսան: Դեպի իր աղբը մի ձև միայն կայ արտապատկեր իր սէրը՝ — Յալլըն-Ելիսան:

Ոչ «Ելիսանը քաղիքին» եմ ես երգում, այլ խեղճ կուրն է, որ ես երգում եմ: Եւ այդ «Ելիսանը կուրն» է, որ ձեռք է առնում Սուեշայի և Թիւրքիայի միջև այդ պատերազմը:

Այդ, հեթանոսական պատերազմ, որ տուած է մի քանի դար: Որտեղ ինչպէս Սուեշայի զորք հանդէս են եկել կամ լինելը, կամ ուղարկուելը, կամ երբեմն զերմանացիք, իսկ ամենից յաճախ մենք ունենում, իսկ անընդհատ յոյներն ու բալկանեան ուսանողները:

Սուեշայի վերջին դարերի պատմութեան թիւրքերին Սուեշայից քննելու պատճառով է:

Լիկատանից ու Կիլիկիայից նրանց անընդհատ քրոն ու քրոն են ճնշել այնպէս, ինչպէս մարդու մարմինը իրանց փառնու, դուրս է քրոն բորբոքված հիւանդ մարդ:

Մի խօսքով՝ ինչպէս մի անպէտքացած իր, կեղտոտութիւն, նրանք մնացել են միայն Բալկանեան թերակղզու ծայրերն:

Եւ ահա վերջին ճիգերն են անվում՝ նրանց հեթանոսական այդ վերջին անդիք ևս դուրս վաճառելու: Թիւրքերի արշաւանքով և նրանց յետ քննելով է ներքնակվում Սուեշայի պատմութիւնը:

Բալկանեան թերակղզու սլաւոնները և յոյները այժմ վերջը են դնում այն պատմութեան, որ վաղուց սկսել են Սուեշայի ժողովուրդները:

Թիւրքերի արշաւանքը Սուեշայի համար նորին էր, ինչ որ մտաւորների արշաւանքը: Եւ միևնույն էր սպասում նրանց:

Մենք այն ժամանակի ազատներինք Սուեշայի և նրա կուլտուրան:

Մենք մեր մարմնով դեմ դրինք պատերազմի:

Մենք մեր մարմնով դեմ դրինք պատերազմի:

Մենք մեր մարմնով դեմ դրինք պատերազմի:

Վերադարձութեամբ համոզել թիւրք տարրը, մեր անկեղծութեան և հարազատ օտմանցութեան, քանի անվստահութիւնը արժանապատեան է իրենց մէջ և կրօնական մոլութեանը: Թիւրքերն ամբողջով կուրցած: — Գիւղացի թիւրքերը, զորքուած՝ քաղաքի հանգիստ, դատաւորին և ոստիկանի դուրսը հարկաւորութեան, առ ի ոխակալութեան առեւտրեցին: Հալլընի երեւելի հարստանքին թէ՛ ձեռքահան ձեռքարձում աղան, Հանրութիւնը խուճաղի մատնուած է:

Լ. Ժ.

Հալլըն, 18 հոկտ.

ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՐՍՅԱՔԻԻԴՈՍԱՆՈՒՄ*)

VII
Բ. գիւղ, 15 հոկտեմբերի
Լեւոյ մուկ ծնեց, և միայն Պարսկաստանի լեւոններն են, որ միմեկի ծնելու յատկութեամբ են օժտված... Ով ծանօթ է պարսիկներին, ով որ հետեւի է Պարսկաստանի նորադրոյն քաղաքական յեղափոխութեանը քալ առ քալ, միայն նա կարող է տեսնել նորադրոյն թիւրքերին անձայր խորհրդածութիւնները մէջ լողալ, լողալ ու ուժապատ խեղճման լինել... Քաղաքական յեղափոխութիւն, դա մի երկնաւոր պարզ է, և այն ազգութիւններին համար, որոնց զարգացման, ինքնազարգացման մակարդակը գտնվում է կուլտուրական մի որոշ մակարդակի վրա. հասարակական բարեկեցութեան խնդիրը կազմում է այդ տարրի իրենց: Սակայն, քաղաքական յեղափոխութիւնը որքան չարիքներ, սղտներ ու տուրքներ է բերում այն ազգութիւններին, զինքն, որոնց ներքինը շարաւիթած է իսպառ տղիտութեամբ ու վարպետութեամբ, իսկ արտաքինը ներկայումս անձնաթմբութեան, գործողութեան, կապիկային հետադարձութեան, որ քիչատուրն է, ապիկարութեամբ Որդան ուսանելի դասեր են պրոպագանդա իրանք մէջ կանանքի գոյնանման երկուքները... Թեւեղ արդեօք այդ դասը երկուքներ ժողովուրդին հետեւանքները նշանակալի արդեօք անհետանալու քննարկողութեանը առաջացած ազգային մահաբեր վերջերը թէ մի սե խաչ քաղի վրան ու թողնել ապագայի անապատաւորութեան համար ներք ծառայութիւն և ապագայ էլ կանանք, այդ սե գիծը մեր ծրուածքից դուրս է. մենք շարունակենք մեր թղթակցութեան ընդհանրական կէտով:

Սեպտեմբերի 20-ին, երբ առաջագահը դուրսը, կազմված 400 շարքովի ձիաւորներով, մտաւ Սուեշ-Բուլղար, Սուրբար-Մուրա-ճի 8-ի «Մալի» № 217—222.

Թող ձեզ չէլ իմանանք այդ սառը խօսքեր — Հալլըն Սուեշ միջոց առնել է լինում: Կուտում միայն մի նպատակ է լինում՝ — Յալլըն-Ելիսան: Մի բարեբար՝ — Յալլըն-Ելիսան: Դեպի իր աղբը մի ձև միայն կայ արտապատկեր իր սէրը՝ — Յալլըն-Ելիսան:

Ոչ «Ելիսանը քաղիքին» եմ ես երգում, այլ խեղճ կուրն է, որ ես երգում եմ: Եւ այդ «Ելիսանը կուրն» է, որ ձեռք է առնում Սուեշայի և Թիւրքիայի միջև այդ պատերազմը:

Այդ, հեթանոսական պատերազմ, որ տուած է մի քանի դար: Որտեղ ինչպէս Սուեշայի զորք հանդէս են եկել կամ լինելը, կամ ուղարկուելը, կամ երբեմն զերմանացիք, իսկ ամենից յաճախ մենք ունենում, իսկ անընդհատ յոյներն ու բալկանեան ուսանողները:

Սուեշայի վերջին դարերի պատմութեան թիւրքերին Սուեշայից քննելու պատճառով է:

Լիկատանից ու Կիլիկիայից նրանց անընդհատ քրոն ու քրոն են ճնշել այնպէս, ինչպէս մարդու մարմինը իրանց փառնու, դուրս է քրոն բորբոքված հիւանդ մարդ:

Մի խօսքով՝ ինչպէս մի անպէտքացած իր, կեղտոտութիւն, նրանք մնացել են միայն Բալկանեան թերակղզու ծայրերն:

Եւ ահա վերջին ճիգերն են անվում՝ նրանց հեթանոսական այդ վերջին անդիք ևս դուրս վաճառելու: Թիւրքերի արշաւանքով և նրանց յետ քննելով է ներքնակվում Սուեշայի պատմութիւնը:

Բալկանեան թերակղզու սլաւոնները և յոյները այժմ վերջը են դնում այն պատմութեան, որ վաղուց սկսել են Սուեշայի ժողովուրդները:

Թիւրքերի արշաւանքը Սուեշայի համար նորին էր, ինչ որ մտաւորների արշաւանքը: Եւ միևնույն էր սպասում նրանց:

Մենք այն ժամանակի ազատներինք Սուեշայի և նրա կուլտուրան:

Մենք մեր մարմնով դեմ դրինք պատերազմի:

Մենք մեր մարմնով դեմ դրինք պատերազմի:

Մենք մեր մարմնով դեմ դրինք պատերազմի:

Մենք մեր մարմնով դեմ դրինք պատերազմի:

Մենք մեր մարմնով դեմ դրինք պատերազմի:

Մենք մեր մարմնով դեմ դրինք պատերազմի:

Վերադարձութեամբ համոզել թիւրք տ

617. 50-36